

زبان اعضای بدن در قیامت!

Ketabton.com

دیزاین: الماع سلیه عابد پیامه سوید

۱۳۹۶

تتبع ونگارش:
الحاج امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان و
مسؤل مرکز فرهنگی بحق لاره - جرمنی

www.masjed.se

زبان اعضای بدن در قیامت!

جهان قیامت و آخرت از جمله موضوعات و اموری اند که برای انسانهای دنیا به منطق قابل فهم غیر معروف، مجهول و ناشناخته اند. بناً همین حالات تصورات غیر متعارف و در موارد ترسناکی را برای انسان ببار می آورد.

انسان ذاتاً کوشش میکند تا نباید در ناشناخته ها گام گذاشت، و اگر قرار باشد که گام بگذارد باید با احتیاط و در مسایل دینی با درک عمق و بُعد عقیدتی و شناخت درست از منابع شرعی گام و قدم بردارد.

ترس، خوف و دشمنی نسبت به ناشناخته ها و یا انحراف در فهم مسایل شرعی و ترک و یا گذاشتن فهم درست از مسایل آخرت موجب می شود که انسان بخش بزرگی از زندگی خود را به گونه ی دیگر تفسیر و تحلیل کرده و رفتار مناسب و متناسب به آن نداشته باشد. اگر انسان مجهولات خودش را کاهش می داد و نسبت به پیرامون خود دانش کاملتر و روشنتری در مطابقت به هدایات موجود دینی و عقیدتی میداشت، وضعیت انسان بیش از پیش بهتر می شد و بهبود می یافت و رفتن حتمی با آن مجهولات را بهتر و با روان بهتر تنظیم میکرد.

حقیقت جهان پس از مرگ!

بنابر فهم تعلیماتی قرآن، واحادیث نبوی، هستی دارای عوالم و جهان های متعدد و متنوعی است. هر یک از عوالم با عالم دیگر تفاوت بسیاری دارد که در نوع خود بی نظیر است، هر چند که برخی مشترکات نیز داشته باشد ولی تفاوت ها آن چنان زیاد است که نمی توان آن ها را با عقل قاصر بشری خویش، همانند یا شبیه هم دانست، اما با آن هم کوشش داریم و شاید راه دیگر وجود ندارد که آن معیار ها و ارزشها را با معیار ها و ارزشهای بشری امروز مقایسه کردو در ذهن خویش از آن تصویر دنیوی داشت.

شاهدان عمده در روز قیامت :

مطابق روایات قرآنی و احادیثی نبوی هفت عده از شاهدان عمده اند که با زبان خویش در روز قیامت علیه انسان و کارنامه ها و اعمال که در دنیا انجام داده است، شهادت می دهند.

قبل از همه باید با تمام وضاحت بیان داشت که: پروردگار با عظمت ما نیاز و ضرورتی به شاهد ندارد، ولی انسان طوری است که هر چه حضور شاهدان را علیه اعمال خویش بیشتر احساس کند، برای تربیت و تقوای خود عامل مهمتری می یابد.

قرآن عظیم الشان با اعجاز علمی در (آیه 51 سوره مؤمن) می فرماید: « یَوْمَ یَقُومُ الْأَشْهَادُ » (روزی که شاهدان به پا می خیزند.)

خوانندهء محترم !

برای اینکه این شاهدان و زبان اقرار شاهدان را در روز قیامت و روز جزا بهتر بشناسیم به معرفی برخی از این شاهدان می پردازیم:

اولین شاهد :

اولین شاهد یکی بر اعمال و کردار انسان در آخرت شهادت میدهد، مطابق بیان قرآن

عظیم الشان، خداوند متعال می باشد: طوری که در (آیه 17 سوره حج) می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ» (همانا خداوند بر همه چیز شاهد و گواه است).
و همچنین در آیه‌ای دیگر می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا» (آیه 1 سوره نساء)
(همانا خداوند مراقب شماست) و باز هم می فرماید: «كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا» (آیه 126 سوره نساء) (و خداوند بر همه چیز احاطه دارد).
بنابا تمام وضاحت در یافتیم که اولین گواه و شاهد بر اعمال ما در دنیا و آخرت ذات مقدس الهی میباشد.

دومین شاهد:

به اساس آیه قرآن کریم دومین شاهد بر اعمال انسان، در روز قیامت پیامبران با عظمت علیهم السلام میباشد: طوری که در (آیه 41 سوره نساء) میفرماید: «وَجَنَّا بِكَ عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا» (ما تو را، قیامت در حالی که گواه مردم هستی حاضر می‌کنیم).
و در جای دیگری فرماید: «وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجَنَّا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ» (آیه 89 سوره نحل) (روزی که از میان هر قوم و امتی شاهدهای از خودشان بر می‌انگیزیم بنابراین شاهد هر امتی در قیامت پیامبر همان امت خواهد بود و شاهد تمام انبیاء شخص رسول اکرم صلی الله علیه وسلم است).

سومین شاهد:

سومین شاهد در روز قیامت بر اعمال ما را قرآن عظیم الشان همانا فرشتگان معرفی داشته است طوری که در (آیه 21 سوره ق) می فرماید: «وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ» (روز قیامت هر انسانی در پیشگاه عدل الهی حاضر می‌شود در حالی که در کنار او هم فرشته‌ای است که او را به محشر سوق می‌دهد و هم فرشته‌ای است که شاهد کارهای انجام شده اوست).

«أَمْ يَحْسُبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ (الزخرف ۸۰)
ترجمه: آیا آنها می‌پندارند که ما راز گویی و (سخنان) در گوشی آنان را نمی‌شنویم؟! آری، (می‌شنویم) و فرستادگان ما (از فرشتگان) نزد آنها (هستند و) می‌نویسند.
طوری که متذکر شدیم سومین شاهد در روز قیامت فرشتگان هستند، فرشتگانی که در قیامت گواه بر اعمال انسانند ممکن است همان گروه از مامورانی باشند که اعمال ما را در دنیا ضبط می‌نمایند و ممکن است سایر فرشتگان باشند.

چهارمین شاهد:

چهارمین شاهد بر اعمال ما را در رزو جزا، قرآن عظیم الشان زمین معرفی داشته است، طوری که در (آیه 4 سوره زلزال) می فرماید: «يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا» (زمین در قیامت خبرهایش را بازگو می‌کند).
شهادت زمین مطابق تعریف مفسرین اینست که در آنروز زمین دچار زلزله‌ای شدید می‌شود و بعد از کنده شدن کوه‌ها و به حرکت در آمدن آنها و بهم خوردن و قطعه قطعه و سپس هموار شدن، آنها با ما حرف‌ها دارد، وضع و نظام آن روز به ما مطالبی را می‌فهماند.

پنجمین شاهد:

پنجمین شاهد که بر اعمال ما شهادت میدهد همانا وجدان است، وجدان زنده و عقل و

چشم بیدار شده انسان است که در قرآن آیات بسیاری آمده است که بارها انسان با کمال صراحت به گناه و انحراف خود اقرار می‌کند، اقراری از عمق جان و از تمام وجود، اقراری که شاید از اقرار هر شاهدهی پر سوز و گدازتر است، جالب این که در آن روز خداوند هم همان وجدان را قاضی قرار می‌دهد و به انسان خطاب کرده و می‌فرماید: «**اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا**» (آیه 14 سوره اسراء) (نامه عمل خود را بخوان! امروز روح و روان تو برای این که علیه تو شهادت دهند کافی است) «**قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكُنَّا نَحُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ**» (مدثر ۴۳ - ۴۶)

ترجمه: گویند: «ما از نمازگزاران نبودیم. و بینوا (یان) را طعام نمی‌دادیم. و پیوسته همراه یاهوگویان (و اهل باطل) همصدا می‌شدیم. و همواره روز جزا را تکذیب می‌کردیم.

«**قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ**» (سوره الملک ۹) ترجمه: گویند: «چرا، بیم دهنده به سوی ما آمد، پس ما او را تکذیب کردیم، و گفتیم: هرگز خداوند چیزی نازل نکرده است، شما جز در گمراهی بزرگ نیستید».

«**وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ**» (سوره الملک ۱۰) ترجمه: و گویند: «اگر ما می‌شنیدیم یا تعقل می‌کردیم، در (زمره) دوزخیان نبودیم».

ششمین شاهد :

ششمین شاهد بر اعمال ما در روز قیامت، اعضای بدن خودمان است این بدین معنی است که اعضای بدن ما: (دست و پا و پوست و زبان) بر اعمال که در دنیا انجام دادیم، آغاز به شهادت میکنند، قرآن عظیم الشان در: آیه ۲۴ سوره نور با زیبایی خاصی می‌فرماید: «**يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ**» (روزی که زبان‌ها و دست‌ها و پاهایشان به زیان آنها بر آنچه (در دنیا) مرتکب می‌شدند شهادت خواهند داد.) زبان در این روز، بدون آنکه خود انسان بخواد، یکسره آغاز به توضیح حقایق نموده و بر خلاف میل وارده انسان اقرار به گناهایی که مرتکب گردیده، مینماید. زبان دیگر جایی برای انکار نمی‌بینند چون همه چیز فاش شده است.

تمام اعضا و جوارح و دست و پای آنها به سخن می‌آغازد، و حتی طبق آیات قرآن کریم پوست بدن انسان آغاز به اقرار مینماید. به این ترتیب انسان متوجه میشود که اعضای بدن مانند کست های ضبط شده، همه کردار و اعمال و گناهان طول عمر انسان را با تاریخ و محل وقوع گناه یکا یک باز گو میکند، واقعیت امر این که این روز، یوم البروز و روز آشکار شدن همه پنهانیها است ظاهر می‌شوند.

در مورد اینکه اعضای بدن چگونه به نطق می‌آیند، مفسران تفاسیر مختلفی بعمل آورده اند: - تعداد از مفسرین بدین عقیده اند که پروردگار با عظمت ما در آن روز درک و شعور و قدرت سخن گفتن را در یک یک از اعضای بدن می‌آفریند و آن‌ها به راستی سخن می‌گویند، و چه جای تعجب؟ همان کسی که این قدرت را در توتاه گوشتی به نام زبان آفریده، می‌تواند در سایر اعضا نیز بیافریند.

برخی از مفسران بدین عقیده اند که این اعضا از درک و شعوری بهره‌مند نمی‌شوند، ولی

خداوند آن‌ها را به سخن گفتن و می‌دارد. در حقیقت اعضا محل ظهور سخن خواهند بود و حقایق را به فرمان خدا آشکار می‌کنند.

برخی می‌گویند: اعضای بدن هر انسانی آثار اعمالی را که در تمام طول عمر انجام داده، مسلماً با خود خواهد داشت، چرا که هیچ عملی در جهان نابود نمی‌شود و آثار آن روی یکایک اعضای بدن و در فضای محیط باقی می‌ماند. و طوری‌که در فوق هم یاد آور شدیم، آن روز که روز بروز و آشکار شدن است، این آثار نیز بر دست و پا و سایر اعضا ظاهر می‌شود و ظهور این آثار به منزله شهادت است.

خواننده محترم!

تعدادی از مفسرین در تفاسیر خویش نگاشته اند که روز قیامت مطابق روایات قرآنی «**الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ**» (امروز ما بر زبان آنها مهر می‌زنیم و دست و پایشان با ما سخن می‌گوید) به دهن شان زده میشود. در جواب آنها باید گفت: تفاسیر از ایه متذکره به مفاهیم و فحوای این آیات متبرکه منافات نداشته چراکه ممکن است در آغاز زبانها از کار بیفتد و سایر اعضا شهادت دهند، و هنگامی که شهادت دست و پا حقائق را برملا کرد زبان به حرکت در آید و گفتنی‌ها را بگوید و به گناهان اعتراف کند.

مسأله‌ی شهادت اعضای بدن در روز قیامت بارها در قرآن عظیم الشان تذکر رفته و از جمله در آیه 20 سوره فصلت می‌خوانیم: «**حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاؤَهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَ أَبْصَارُهُمْ وَ جُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ**» (هنگامی که به دوزخ رسند، گوش و چشم و پوست بدن آنان به گناهی که انجام داده‌اند، شهادت دهند).

دوزخیان به پوست خویش می‌گویند: «چرا علیه ما شهادت دادید؟» پوست در جوابش می‌گوید: «خدایی که همه چیز را به نطق آورده ما را نیز به سخن آورد، او که نخستین بار شما را آفرید و فقط به سوی او برگردانده می‌شوید».

«**أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ**»: خدا همه چیز را به گفتار انداخته است. یعنی امروز همه موجودات عالم سخن می‌گویند و اسرار را بازگو می‌کنند. چرا که پرده‌ها از رازها به کنار رفته است.

همچنان در آیه 65 سوره‌ی یس می‌خوانیم: «**الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ**» (در آن روز بر دهان کافران مهر خموشی زنیم و دست‌هایشان با ما سخن گویند و پاهایشان به آنچه کرده‌اند گواهی دهند). از فحوای آیات متبرکه چنین می‌فهمیم که: جوهر و شخصیت انسان غیر از اعضای اوست که علیه او شهادت می‌دهند. زیرا شاهد و مشهود باید از هم جدا باشند. مفسرین می‌افزایند:

جالب است که انسان این همه شهادت را از چشم و گوش و پوست خود می‌شنود و با کمال ناراحتی و شرمندگی به پوست خود می‌گوید چرا در این روز از آن گناهان رسوا و شرم آوری که توسط تو مرتکب شده‌ام پرده برداشته و شهادت می‌دهی و مرا رسوا ساختی؟!!

پوست در جواب اش می‌گوید: خداوندی که همه چیز را به نطق و گفتگو در می‌آورد ما را نیز به شهادت و گواهی و سخن گفتن وادار نمود.

هفتمین شاهد:

هفتمین شاهد در روز قیامت اعمال و کردار خود ما است که آنرا در دنیا انجام داده ایم ، همه اعمال و کردار ما به صورت یک جسم در برابر چشمان ما مجسم میگردد ، و آغاز به شهادت مینمایند ، طوریکه قرآن عظیم الشان در (آیه 54 سوره یاسین) با زیبایی خاصی می فرماید: «فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» (امروز بر کسی هیچ ستم نمی‌رود جز در برابر آنچه کرده‌اید پاداشی نخواهید یافت) همچنان در (آیه 49 سوره کهف) می فرماید: «وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا» (روز قیامت انسان رفتار و کردار دنیای خود را در برابر خود حاضر می یابد.)

از تفصیل فوق به چنین نتایجی میرسیم که: در مسایل شرعی، عبادتی منبع و مرجع فهم ما همانا منابع شرعی، نصوص قرآنی و احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم میباشد. همچنان به این نتیجه میرسیم که دین و مفاهیم دینی برای فهم بشریت دنیوی شده تا در ذهن و فکر انسان بهتر بگنجد اما در آخرت و قیامت بخش ازین مفاهیم آن شکل دنیوی تصور ما را در مورد اشیاء و مفاهیم ندارند.

مفهوم زمان نیز طول و مدت آن نیز در تناسب به معیارهای دنیوی متفاوت خواهد بود. عین زمان بریکی طولانی و بر دیگر کوتاه خواهد بود.

اصلاً تصور از افهام و تفهیم به شکل زبان و دهن و فشار هوا، یک تصور و برداشت دنیوی است. بنا برخی از مفسرین که بنابر بخش از روایات و فهم شان از منابع شرعی، عربی را که زبان قرآن کریم است، زبان جنت میدانند، اما مسلم این است که این همه مفاهیم و وسایل در برابر قدرت لایزال و غیر محدود الهی قابل مقایسه نیست. آن ذات اقدس الهی (ج) اگر خواسته باشد که (کُنْ فَيَكُنْ) میشود. یعنی که بگوید: شو، همان چیز میشود. لذا وسایل محدود حواس پنجگانهء ماو محدودیت های آن در برابر و عدم ضرورت ما مثلاً برای دهن و زبان مشخص در صورتیکه الله تعالی وسایل افهام و تفهیم را طور دیگر بخواهد، اصلاً بدون شک و تردید عملی شدنی است. در آن وقتیکه دست و پا به حرف زدن بیانند، مفاهیم دیگر افاده هم کار مشکل نزد الله تعالی نیست. مهم آمادگی ما مسلمانان به روز حساب و کتاب و عمل به مقتضی هدیای الهی و شرع غرای محمدی درین فرصت اندک ابتلا و امتحان برای ادای رسالت و امتحان است!

الله اکبر، لا اله الا الله و هو علی کل شیء قدیر. **والله اعلم بالصواب**

زبان اعضای بدن در قیامت!

تتبع ونگارش: امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان
و مسؤل مرکز فرهنگی د حق لاره- جرمنی
مهتم: دکتور صلاح الدین «سعیدی - سعید افغانی»
مصحح: فضل احمد

درس: saidafghani@hotmail.com

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**